

האבטומוביל

בטאון מועדון החמש

הgelion מוקדש לאספנות משאיות, אוטובוסים וטרקטורים

**מועדון החמס - מועדון הרכב
הקלסי והאספנות בישראל (ע"ר)
עמוותה מס. 58-033-599-0**

כבוד נשיא המדינה מר משה קצב.

נשייא כבוד:
מר רפי בן חור
מר חיקיה ברנסטיין
מר יואכימ לויין
מר אמנון ענבר
מר גבי קדוש
מר ישראל קיסר

יועץ קודמים:
צבי רכני
יוסי בראל
שי אמר
אבי ברניאל
זמי לויין

עוד המועדון והומוותה:
נכום קדמיאל
יOUR:
זמי לויין
מ"מ מקום YOUR וamber:
בני אור
משה צליק
רכז אופניים:
משה צליק
לוגיסטיקה לאירועים:
רוני רוזנברג
אבזרים וציוד:
בני הספל
עורץ "האבטומוביל":

אב בית דין חברים: עוזד צבי סלנט

יעדת ביקורת: אמנון ארמאן
ירום מקובר
ירון פרץ

משרד המועדון:
רחוב שדה בוקר 10 גבעתיים
ת.ד. 1193 53111
דוא"ל: fiveclub@zahav.net.il
טל. 03-7319059 03-7318818
שעות פתיחת המשרד:
15:00-09:00 ימים א,ב,ג,ה
20:00-15:00 יום ג' 15:00-08:30 יום ו'
מנהלת המשרד: אירית בורג

אתר האינטרנט של המועדון: www.Sclub.org.il
מנהל האתר: דודו וסרגטיין

מנואלה

החוורבת הפעם הנה "גיליוון נושא" ומקדשת לאספנוי המשאיות והרכב הכבד. פרט למזויאנו אגד ומספר אספני טרקטורים, התחום עדיין בחיתוליו וזוקק לזריקת עידוד ובוקר לחדרה לתודעה ואני מקווה שהגלוון הזה ייזז משהו.

עזר וריכז את הנושא, חברנו דב קרדו שזכיר מתבוצתיו בתחום בעיתונות הרגילה ובעיתונות הרכב בשנות השמונים. הידע וכשרונו הכתיבה של דב, הolido גליון שמקיף את הנושא ומראה לנו שיש תחומים באספנות רכב שלא ידעו עליהם כל כך. אני מודה לדב עמוק הלב על הרתמותו לעניין.

עונת הקיץ מתקרבת, אני מקווה שהמצב הביטחוני לא ירתיע חברים מהשתתף באירועים של המועדון. הגלוון הזה יגע אחרי פסח ואני מקווה ומחל לכולנו שהאירוע יעבור בהצלחה ושיהה לכולם חג שמח ורגוע

בני הספל

"האבטומוביל"

ביטתאון מועדון ה-5

עורץ: בני הספל
הפקה: רוני מוסקוביץ
גרפיקה: אלון בן חנן
דו"ל: bennyh@tauex.tau.ac.il
טל: 03-6406789 (ע) **פקס:** 03-6408883

מערכת העיתון, מועדון החמס והמפקדים אינם אחראים בכל צורה שהיא לתוכן ולמידע ולמודעות הכלולים בגיליוון זה. כל הזכויות שמורות 0793 - 7679 ISSN

חברים יקרים,

קצב, נאות לקבענו לפגישה בלשכתו. אז הגענו, זמי ואני, אל לשכת הנשיא, התרגשנו ... הנשיא הביע ידועות מופלאה בנושאי הרכב הקלاسي במדינת ישראל, ברך אותנו, על העשייה במועדון לשימור מורשת הרכבת במדינת ישראל, והבטיח לעשות כל מה אפשר להיות אורך הכבוד בחגיגות 17 שנה למועדון. ב"יום הולדתנו" מתכוון מועדון הרכב הקלاسي, להביע את הזדהותו ולפעול למען ילדיים בעלי מחלות סופניות וכאלו שמדובר לא שפר עליהם.

כפי שידוע לכם, בMSGORT אירובי פיב"א מתגבשת קבוצה לראל בבודרום, תורכיה, ואנו בתהליכי הנפקה של תעוזת זיהוי פיב"א לאוטם חברים היוצאים לראל. יש להציג, עד כמה חשובה השתתפות כמה שיוטר מחברי המועדון באירוע בינלאומי שכזה, על מנת שיוכלו ליציג נאמנה את מדינת ישראל, ואת המועדון.

לפני סיום, אני רוצה להודות מקרוב לך, למזכיר המועדון, אלי שגיב, שטטיים, ביום אחד, את תפקידו. אנו ניפרד ממנו באופן מסודר, באחד האירועים הקרובים. בנוסף, אני מאמין בהצלחה לגברת אירית בורג, שלוקחת לידי את המושכות, ומקווה, כי נדעlesi עליה בתפקיד החדש. על רകע זה, אני שמח, כי מועדון הפך גם הוא למקום מפגש, וכי הוא רוחש פעילות בימי שלישי אחיה"צ - גם מתנדבים לסייע לפעילויות השוטפת של המועדון, וגם אלו הבאים להשתיע בשירותי ספרייתי המועדון.

אחרונה חביבה, האסיפה הכללית 2002. מכל החברים המוכנים לתרום מזומנים ומרצים לקידום מטרות המועדון - אני מבקש להציג את מועמדותם לתפקידים בעמותה. אני יודעת שהשכר לא משחו ... וכי יש בזו יותר כאב ראש תחושת סיפוק רוב הזמן, אבל לפעמים, רק לפעמים ... - שכן גם סוסי המירוץ הטוביים ביותר, מתענייפים לאחר מספר מסויים של סיבובים ...

עוד דבר אחד - זה המקום להודות לשולשה חברים יקרים וחשובים, שתרמו רשות במהלך השנה שעטפה, ולצערנו, לא הועלה שם באירוע על שם שאלן גלאי זיל. לפיכך, אבקש, מעל במה זו, להביע את התנצלותי, ולהודות מקרוב לך לליורה ולאלי לב, וליעקב בכיר, ואני נמצאת ההזדמנויות לתקן את המעוות.

אני מalach לכלנו אביב וחג פסח שמח,
נחום קדריאל

רק ב吉利ון הקודם הזכרנו את טיפות הגשם שהחלו לרודת, והנה ב吉利ון זה, כמ"ד "אביב הגיג", פסח בא". מה שנותר, אם כן, הוא לגלל את הברזנטים מהמכוניות, לעשות וקס ופוליש, להוחץ על המצערת, ולהגיע למפגשים המתוכננים ...

או אם בנושא המפגשים התחלנו, ראשית דבר, המפגש הקבע בימי שישי - אני פונה לחברים לעזרה לעצמנו, ולהיכנס למתחם התצוגה בימי שישי רק עם מכוניות האספנות (ובמיוחד מילים אלו מכוניות לחבינו מאזור המרכז), ולבקש בעדינות מהקהל הרחב להchnerות את המכוניות מחוץ לרוחבת התצוגה. במקביל, אנו בודקים את האפשרות להעתיק את מקום המפגש לאזור מטותיים יותר לתצוגת רכבים בקרבת מקום.

ועוד בסוגיות המפגשים - בתקופה הקרוובה מתוכננים "שוקעתיק", אירוע אופנועים שניתי, טiol לצפון, אירוע יום העצמאות, טiol אופנועים, האספה הכללית, ולאחר מכן, אירוע יום החולצת 17-18 במועדון בכפר תבור. אז אנחנו רישמו לפחות נוכחים את תאריכי האירועים, ובווא להשתתף באופן פעיל, שחררי "שכחת - הפסדה ...". פירוט האירועים - בקהלiskon של פברואר 2002.

פה המקום גם לציין את אירוע פסח בכפר יונה, לרוגל 70 שנה להקמת הכפר - הפיניג אמריתי.

גם בתקופה האחרונה היו מספר אירועים וAVISים לציון, כמו טiol הגייפים שהתקיימים בהר חורשן - על פעלולי רכבי ה-4X4 שהוא מזומן רבתה; מפגש אספוני הפיאט היה מוצלח מאוד: אנחנו מקווה שב的日子里 מסוגים נוספים "ויטפסו" לרעיון, ויקיימו במשך השנה מפגשים "נוושאים" - אחד או שניים על מנת לדון ולהחלף כתובות, ספקים וכו' באופן מקצועי ומוקדק יותר.

חשוב לציין, כי אירועים אלו מתקיים ביחסות מועדון הרכב הקלاسي, ומשולבים בלוח האירועים של המועדון - אין מתרגם לפalg את המועדון לתתי מעודוניים, או למועדונים "נוושאים", אלא לתת מוקם, לאלו שנדרשת להם בנוסח, גם במה יותר מוקדת וייעודית, על מנת שיוכלו לקדם אינטרסים משותפים הקשורים לאותה משפחה של רכבי אספנות.

אלו שהגיעו לטiol באיזור ראש העין וAKEROT הירקון שמעו הדרכה נפלאה מחברינו שמואל פרחה, ועל כך אנו מודים לו מקרוב לך. זה המוקם, להזיות גם לבנאי פctaולץ על הרצאתו הנפלאה - "ישן מול חדש במלול רכב". אין ספק, שיכלתו של בנאי לרתוך קהל "משוגעים לדבר" בסוף יום העבודה, למשך שלוש שעות, ראייה לציוון.

לצערנו, אירוע פורום שחברינו צליק, זמי, רוני רוזנברג, ועבדם הנאמן, עמלו עליו אויר, ואני מקיימים כי יוכל לקיים במהלך החודשים הקרובים.

לקראת יום ההולדת הkrav ובא למועדון, קיבלנו גם "מתנתה יום הולדתנו" מדינת ישראל, כشنשיא הכבוד של המועדון, כבוד נשיא המדינה, מר משה

חברים מועדון, ועד המועדון וחובבי הרכב העתיק בישראל משתתפים בצעדו של י"ר מועדון החמש על מוחו של אבינו ז"ל

אספנות משאיות

הרשינה לא חודש במשך שנה, מوردת המכבי שראוף סופי ומוחלט.

ובכל זאת יש פה ושם כמה משאיות משופצות שנשמרות, יש אוסף לא קטן של כל מיני "as found" (כתבה בפרד), יש חלומות מה ע"ד הودעה חדשה, וmdi פעם, הפלא ופלא, צחה פתאום, מתוך מגרש נטווש או עז עבות, טעונה כזו או אחרת שכולה פוטנציאל לשימור, טעונה נостalgיה בטונות ומעלה מחדש את הדילמה היוזעה - מוסיפים לאוסף או משקיעים במא שישי?

המשאית הכי ישנה והכי שומרה שעדיין פעילה ונשמרת, גם אם עתידה לוטה בערפל היא גורר אוטו-קאר, פריט נדיר ששנות השישים המוקדמות שモפעל כל השנים ע"י גוף ממשלי כשהוא צובר קילומטראי אפסי. הרכב נשמר במצב מקורי מדהים. גם כאן אנחנו בקשר במשך- (מעל 5 שנים) גם גורמים במקום, אך נראה הרכב איינו בר השגה.

בנוסף קיימים לא מעט פריטים בודדים משנות השבעים שעדיין מרוויחים את לחם ביושר - מתקנים מסדרות ה- R600, DM800, ליינדים - כמה וכמה ביברים, היפו, קלידיסדייל וצ'יפטיין, וולבו - N86, ואולי גם - N88 ...

פריטים אלו היה ראוי ורצוי שייתפסו על ידי גורם מתאים ויישמרו עם רישיון פעיל (אפילו רק לשלם את האגורות), כדי שיישארו "בחיים" - בכאה נראתה עשויה ג'קי - קיבלן עבודות עפר או משחו, שיש לו בנזינה ובעמק חפר שני מגרשים מלאים במשאיות קלאסיות - מתקנים, ליינדים ועוד - רובם במצב עבודה, שמורים יחסית ומטופלים, אבל הוא מסרב לדבר איתנו, מסרב להתייחס ואיפילו דרש בתקיפות מחבר להסתלק מהמקום למרות שבძק הכל רצה סתם להתיידד. (גיקין?), אתה שומע, אנחנו לא מסס הכנסה, לא מהמשטרה, לא מהשב"כ, ולא רוצחים לknock את המשאיות שלך. אנחנו סתם רוצחים ליצור את קשר - לא יכול להיות שאתה לא אוהב משאיות כאלה!).

הילם נוץ' ממש בהוויה העוגמה זו הוא מבון מזיאון האוטובוסים של אגד (בכתבה נפרצת). ישנה בו קשת רחבה ומקיפה של רוב דגמי האוטובוסים שהרטנו את המדינה, כשהם משוקמים במצב מעולה, בצבעים של החברות והקוואופרטיבים השונים שנבלעו באגד, כשהרובה דגמי האוטובוסים שלפני שנות השישים במזיאון

- מאת דב קרדז -

תחום אישור המכוניות הקלאסיות בארץ התחל ממועדABEL פרץ מהר יחסית והגיע להשגים משמעותיים. לעומת זאת תחום אישור המשאיות הקלאסיות נמצא בשלבי עדין זחילה ראשוניים, כשרק לאחרונה, לפחות לאט, מתחילה להתחווות גרעין של משוגעים לדבר. מתי מעת, עם הרבה כוונות טובות, רצון וחוזן, עושים צעדים ראשונים לשימור דגמי המשאיות השונים שלקחו חלק בבנייה הארץ והמדינה.

בניגוד לעבר, ביום יש תקווה להצליל כמעט כל פרטיו מעניין שיימצא, והנה, אפיקו הגלון הזה שאתם מחזיכים בידיכם מהוועה עוד צעד לעתיד טוב יותר למשאיות העבר!

אבל לא הכל ורוד, שכן בנוסף לביעות המכוניות תחום אישור הרכב הקלاسي בכלל, נתקל אספן המשאיות הישראלי בכמה בעיות מסוימות:

איתן הוא נאלץ להתמודד:

1. כמעט ולא נשמרו פריטים מה עבר - בניגוד למכוניות שסייעו את חייהם ומושארות נטשות פה ושם, המשאיות נעלמות. הן תופסות יותר מקום, יש להן שוק יד שנייה במדינות מפותחות, ממחזרים את המנוועים שלהם (בשירות, במשאותם) וככל עוד קריית הפלדה בעכו הייתה פעילה, משאיות רבות סיימו את חייהם בכבשנה.

2. צרייך מקום, משאית אי אפשר לשפצ' בחניה מתחת לבית, אפיקו לא ברוחב לידיו. צרייך לא רק מקום נרחב, אלא גם משטח מרווח היבט, כך שאפשר יהיה להזיז עליו מגבהים כבדים, ורצוי "בור" של ממש.

3. צרייך כלי עבודה גדולים וחזקים, יש עבודות שאי אפשר לבצע ללא כלים מכניים מונען אוורור דחוס.

4. החילוץ והגרירה הינם לרוב ממצאים יקרים ומוסככים שדורשים גורמים גדולים ולפעמים אפיקו מנופים עם יכולת הרמה ממשמעותית.

5. עלות הרישיון והבטיחות גבוהים מאוד (לדוגמא, עלות האגרה השנתית של גורר "קטן", סוס סינגל מה שנקרה, היא 2,700 ש"ח, וביתוח חובה עולה 5,000 ש"ח לשנה, ללא צד ג' אפיקו!).

6. אין בשביל מי (ביןתיים לפחות נראת המשאיות קלאסיות לא מעניינות כמעט אף אחד).

שתי מגבלות משמעותיות מאוד מקשות על מי שמעוניין לעסוק בשימור משאיות קלאסיות - אין אפשרות לעשות לך רישיון אספנות, ומשאית

לשיקם אותן למכבב עבودה סביר ולעכזר את הבלאי המתמשך מהן הן סובלות בהמתנה. צריך לבחור מדגים מייצג, לתקופות ולבענפים (הייברים, משאיות רגילה, סמי טריילרים) וכחץ לטפל בנושאים רישי האספנות, שהיה בינוי משני סוגים, אחד שיאפשר סתם להחזיר משאיות עתיקות לכਬיש ולנסוע בהן לאירועים, והשני שיאפשר גם להפעיל בעבודה רגילה, לצורך מימון אחיזתנו.

אני פונה לחברי המועדון בבקשת עזרה בכמה אופנים:

■ יש להתחיל לפעול יותר שאות לאפשר לעשות גם למשאיות רישי ובטיח אספנות.

■ אני דוחהו לנו על כל משאית עומדת, ישנה פחותות או יותר, אנחנו כבר נראה אם ומה אפשר לעשות איתן.

■ מי שהנושא מעוניין אותו מזמן ליצר קשר.

■ מי שיש לו עסק שצורך הובלה במשאיות - אני מחשש אפשרות להזיק משאית ישנה עובדת. אפשר להשיג ככל עדין עם רישי. משאית כזו יכולה להיות פירסומת מהלכת ל'יתיקות' של העסק, או סתם למשוך תשומת לב. במקרה כזה עלויות אחיזתת ושיפוצה יהיו מוכרים במס.

■ כל מי שיש לו קצה של רעיון לגבי גיבוש והציג אוסף כזה, מזמן כਮון להשמי את קולו. אנחנו בלבד לא נצליח לעשות שום דבר בעל משמעות!!!

"סובי' עבודה ותיקים" שעדיין מושכים בעול מק (למעלה) וסקאניה (למטה)

גם מייצגים באופן נכבד את צי המשאיות שהתגלה כאן!

ככה היו צרכות להשמר גם משאיות, במזיאון היסטורי של תולדות התעשייה והתובלה בארץ. בכלל שמעולם (עד לאחרונה) לא היה בארץ ביקוש אספנוי כלשהו לשאיות, אף אחד לא התאמץ לשמר שום דבר, מעוניין מכל שיחיה. אז נכוון שבזכות זאת החלתני קיבל כמה פריטים כמעט או ממש בחיננס, אבל לא מעט בעלי משאיות כאלו איתם הייתה בקשר התיאשו מהאפשרות לקבל תמורה סכום משמעותי, ומכוון אותם לחלקים וברזל, למורות התענינות שלי וניסיוני לשכנע אותם לעוזר לשימור ההיסטוריה של התעשייה, ולתת לרבים סיכוי לחיה נצח.

לדוגמא, תוך כדי כתיבת מאמר זה, נודע לי ששאית GMC660 שעמדה ונשמרה שנים רבות בmgrash של חברת הובלה בהוד השרון, משאית יפהפייה ורבת אופי (ודומה לטנדר שברולט אפאש של שנות החמישים), נחתכה על ידי בעליה לחתיכות ושיריה נשלחו לתנורים. אי אפשר לדעת متى אדם שמחזיק כלי כזה שנים מטעם זה או אחר, מתיאש מתייחס מהתמורה הצנואה שאנו יכולים להציג בעדה, ומחליט להיפטר ממנה באוצריות כזו (במקרה המסוימים הזה, הפעולה ההרסנית נעשתה כמה ימים אחרי שגילינו התענינות מפורשת ברכישתה!).

כבר קרה לי שהגעתי למגרשי פירוק של משאיות, אוצרות טמונה ו/או מפוזרים באמתחם, אבל מטרתם היחידה היא רוחחים. בחלק מהמקרים נתקלתי אפילו בגישה בוטה של "אני אזרוק ולא את לך" - ואכן הכל נמכר לבזל או נזרק ונעלם לבלי השאר עקבות.

קיימות עדין כמה חנויות ישנות של חלפי משאיות ובهن אוצרם בלום של חלקים למשאיות האלה, יש מגרשי פירוקים שיש בהם לא מעט חלקים שיוכלים לעזור לרבות למי שירצה בבוא הימים לשפץ משאיות ישנות, אבל הבעייה היא שגם אם מישו יבואו ויגיד לי בוא תיקח, אין לי איך ואין לי لأن.

בכל אופן מה שמתבצע בינוים זה שלפחות את מה שאפשר לאסוף עכשו אני אוסף, או מפנה למי שהוא מעוניין אותו (למטענים נוספים הידיד), בתגובה שמתישחו יקרה משהו. או שאשתי תזוכה בטוטו (היא הבטיחה לי 10% למשאיות), או שיבוא גוף ממשלתי, או מישו בעל ממון וחוץ ויאמץ את הנושא לחיקו בגודל (אוסף משאיות כזו יכול בהחלט עם הזמן להפוך לאטרקציה תיירותית של ממש).

לדעתי משאיות עתיקות לא צרכות להיות מלוקות ומושלמות כמו מכוניות פרטיות. אפשר

אוסף המשאיות של אמןון טרנצינר

והוא החל לחפש ולאסוף "עתיקות" - בייבי פורד משנות הארבעים שהיתה של מייסד כלבו, שלום, שלום מאיר, סטנדרט משנות הששים, פיאט בלילה, פיאט טופולינו (גם אחת מסחרית!) ואוסטין 10 הון רק חלק קטן מאוסף המכוניות שלו. "כשאני התחלתי לאסוף, את כל הדברים הטובים כבר לקחו" מספר אמןון. "כספי לא היה לי, ונאלצתי להסתפק بما שאפשר היה לחתה ככה, או לרכוש בזול".

כמו כל אספן מקור, דאג לידע את כל השוכבים אותו שהוא מחפש מכוניות ישנות. תוך כדי אחד החיפושים נתקל בטרקטור "פארמל A" בבית הילל. הטרקטור הזה הפך לאסוף של כ- 30 טרקטורים עתיקים - חוליליים, נעלוי צמיגים ואפילו كانوا עם גלגלי ברזל פריימיטיביים, טרקטורים מונעים בנפט, בבזוזין, ושילוב של בנזין וסולר...

הטרקטורים והמכוניות של אמןון נמצאים במצבים שונים של שיפור וכשירות, הכל במסגרות מגבלות תקציביות קשות למדי. חברים טובים עוזרים כשיוכלים, אמןון משקיע הרבה מאוד עבודה שלו, למרות שאינו מתימר להיות מכונאי, צבעי או פחות. למרות חוסר השמלות, ניכר בכל פריט באוסף שהוא זוכה לתשומת לב משמרת צו או אחרת.

- כתוב וצילם דב קרדזו -

מה קורה כשחידך אספנות קשה פוגש אהבה עמוקה למכוניות, משאיות וטרקטורים? "בית האוספים" של אמןון טרנצינר בקריית שמונה אינם מוסד רשמי כלשהו. זהו בית פרטיו (עם חצר לא קטנה) של אספן - אספן של כמעט כל דבר - ספרים, מצלמות, תקליטים, מכשירי רדיו... את כל הדברים שאנו מנטזים לרכוש בשוק הפשפשים, אמןון קונה. קונה, וננתן להם מקום מכובד ומסודר בביתו הצנוע או בחצרו המסודרת להפתיע.

שני כלבים אימתניים עוזרים לאמןון לשומר על האסוף שלו, גם אם בעיניו רבים ערכו דל, בעיניו זהו אוצר יקרים.

אביו היה אספן בולים שאיכשהו העביר לבנו את הנטייה לאספנות - "התחלתי עם ניירות של מסטיקים ומפיות, כמו כל הילדים, אבל לאט לאט צברתי ספרים נדיירים, תקליטים, מכשירי רדיו...", מספר אמןון, תוך כדי שהוא מנהה את המבקר מרонן לארון, מנושא לנושא. "אפילו אוסף ענק של עציצים (עם צמחים) היה לי פעם". אחרי שראה ב- 1977 את תוכנית הטלוויזיה "זה הסוד שלי" עם יהודה אלבום ואוסף המכוניות, שלו, נתעוררה בו מחדש אהבתו הרבה למכוניות,

מעניין למי שגדל בארץ בשנות החמישים והשישים ואהב משאיות - משאית GMC-750. אחת מהיוטר מיוחדות ובעלות האופי שהיו באוטה תקופה, על מנת הדיזל שני טاكت עם הרוש האופייני. המשאית, נשמרה במצב של יחסית, הועברה אחר כבוד לחצרו של אמןון, ומתחלת ממש ביום אלו לקבל טיפול אהוב.

ראשת המודיעים שלו קלטה כМОבן גם את האוטוקאר 49 שחולץ לפני השנה מעץ תות במושב קדרון כשהוא שלם למד רקיונות רקבנות עמוקים ועמד כמה שבועות בתחנת הדלק נורדייה. אמןון הגיע למי שלקח אותו והצליח לשכנע אותו להפריד ממנו. האוטוקאר המריץ את אמןון להשكيיע יותר בשיפוץ ממש, לא רק שימור כפי שעשה עד כה, והוא הביא לחצרו פחח אמן שהתחילה כבר לשחרור את תא הנג' החלווד של המשאית הנדירה.

amanho ממשיק במסע הרכש של משאיות קלאסיות - הוא רכש מני את המאקרו EH מודל 50' ואת ה - FORD F-8 שלו, אוסף משאית 60 GMC 660 משנות השישים, את הדימונד טי מקיבוץ נצר סירני, משאית פורד - F4 מזיכרון, אוטובוס GMC750-GMC, ועוד היד נתניה, כשבבלי משים הוא הפך להיות בעל אוסף המשאיות הקלאסיות הגדול ביותר בארץ!

אוסף המשאיות והאוטובוסים של אמןון התחיל בעצם בחיפוש אחר טרקטור ישן בחצר אחד הקיבוצים בגליל. ליד המסגריה ראה גוף של אוטובוס "סופר וויט" בצבעים של "השחר". בזהירות בזהירות שאל אם הוא יכול לקבל אותו, ובשמחה רבה הוא קיבל אישור לקחת אותו

אבל מה שיותר מהר. כשהתעכבר קצר, איימו עליו שעולים על האוטובוס עם ברנר ומעיפים אותו לעכו (קריית הפלדה), והוא מיהר למקום עם מנוף ומשך אליו את הגורטאה החלולה והחסרה.

בשנות החמישים המוקדמות היו בארץ לא מעט אוטובוסים "סופר וויט", אבל משאיות כאלה היו הרבה יותר. בחיפושיו האינטנסיביים אחרי כל שארית אפשרית של המשאיות שפעם מילאו את כבישי הארץ הוא מצא (ואסף אל חיק חצ'ר כМОבן) שארית משאית במצב מחפיר, עוד "סוס" (גורר) במצב קצר יותר טוב, ובמהשך גורר אחר שלם מאוד אבל אוכל חולדה עד היסוד. האוטובוס סומן כמטרה להשלמה, גם אם על חשבון המשאיות שמצא.

באחד המרדפים אחרי שמוועה על משאית כזו הוא הגיע למושבה מגדל, שם, כך סיפורו לו מודיעינו, עומד "סופר" שלם... ה"סופר" התגלה כמשהו אחר לגמרי ולא פחות

פריטים אחרים. בניגוד לרבים מאיתנו הוא "אספן" ולא "שפוץ". אמן שמח תמיד להראות את אוסףיו לאנשים שיזעדים להעירך פריטים נוסטלייגיים אבל סולד מכל רמז של מסחר בהם. הוא לא יכול להבין כיצד אספן יכול להפרד מפרט כלשהו שבعمل רב הצליח להשיג.

האוסף המכובד והנדיר של המשאיות חוזר ומחבר אותו למחשבה שمولיכה אותה כבר כמה שנים - צרייך כאן מזיאון תחבורת, מקום שיימסר את ההיסטוריה של התובליה בארץ, עם גוף כזה או אחר שיממן שיקום ושימור, כך שאפשר יהיה להציג את הפריטים לציבור הרחב, ממש כמו שמוסגים האוטובוסים של אגד ואוסף הטרקטורים בעין שמר וגבת. גם את אמן מוליכה אותה מחשבה, ואני מקווה בשביל כולנו הגיעו לשגיאת הרגע ומישחו ירים את הcppפה.

גם אם יקחו כמה שנים טובות, הגיעו בו אוסף כזה יהווה אטרקציה תיירותית מחד, ואטר שימור מורשת והיסטוריה מאידך. המשאיות, כפי שאני אחזור ואגיד לכל מי שМОוכן לשם, הולכות ונעלמות לבלי התר זכר, אבל הן אלו שבנו את הארץ, השתתפו בכל מלחמותיה והיו חלק מנופת הארץ תקומה מהז ועד היום!

משאבי מוצמצמים, והוא לא רואה בשיפוץ ושיקום את מטרת חיו. האיסוף הוא המטרה, כששימור הקיים - זהינו עצרת תהליכי הבלאי הטבעיים מהוות השלב הבא. כל פריט בעל משמעות שmagiu לחזר של אמן מקבל טיפול יסודי נגד חולדה וצבעה ידנית, חלקים חיצוניים ופנימיים מפורקים ומואסכנים בנפרד, ואמן נהנה מראה ה"מושגים" שהבחרו גם אם אינם במצב "תצוגה" ומכלוליהם אינם פועלים.

אמנון ניחן ביכולת מרשימה לשכנע בעליים להפריד מרכושים ברוח טובה ובמחקרים צנوعים יחסית. הוא יודע לכבד את בעל הרכוש ורגשותיו - אבל מצפה לו יחס מארחים ומתאזרב לא פעם מחדש: "אנשים שבאיםכאן ורואים מה יש לי, מציעים לי כל מיני עסקאות, מנסים לknoot ממני דברים... הם לא מבינים שאין רוכש הכל מהאהבה, ומה שאוהבים שומרים, לא מוכרים!"

ואכן, הוא לא מוכן לשמעו אפילו צל צילה של הצעה למכור, שום דבר. זה מש פוגע בי כשמנסים לשכנע אותו למכור. אפילו שימושו מעלה את הרעיון..."

כדי שלא יהיו אי הבנות, אמן חוזר ומדגיש שהוא כבר שמע אלף פעמים הצעות למכור פריט או חלק מהאוסף כדי שייהיה לו כסף לשפץ

הטרקטור היישן והטוב לא נס ליכון

נוספים שטרקטורים זורמים בעצמותיהם. נוכחותן הרבה של יחידות הציוד מתוצרת קטרפילר מהדגמים המזוקרים נובעת מן העובדה כי החברה דומיננטית באזורי מתחילת המאה, לה היתה נציגות מקומית מסודרת. באמצעות "חברת מחסני מצרים למכוונות" ובאמצעותה הגיעו רמת מיחidot הציוד לפוליטינה של אז. גלולה המאוחר של החברה הייתה עם הקמתה של מדינת ישראל והקמתה של "חברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ" (בבעלויות ישראליות ובשם הנוצחי "טרקטורים וצד א.ט.י.אי) בע"מ" כחלק מקבוצת "זוקו שלובים". חברת קטרפילר הנה למשה הרasons בעולם שפיתחה את הטרקטור החקלאי ורתה אותו לעבודות השדה השונות כמחליף לשוררים וסוסי עבודה, כקומביין ועובדות חקלאש, שיכלה אותו ורתה אותו גם לעבודות תשתיית, פיתוח וסלילה.

- מאת קויטנר אהוד -
החברה לטרקטורים וציוד,
יבואני "קטרפילר" בישראל

בישראל של שנת 2002 בה החקלאות בצרות וענף התעשייה בעיות, קיימת פעילות שקטה ותמידית הקשורה בהרבה נosteליה לענפים הללו שבUber כיכבו בבניית הארץ, בעבודות חקלאיות מכל הסוגים ובעבודות תשתיית ובנייה, סיקול, פיתוח והכשרת קרקע.

הטרקטורים שכיכבו לאורך כל השנים הללו והיו את חוט השדרה של ענפי פיתוח הארץ ואדמותה עוד מראשית המאה היו דגמי קטרפילר השונים, דגמי TWENTY, D-2, D-4, D-6, ויצרנים אחרים דומיננטיים באותה תקופה, פורדסון, גיאון-דייר, מסי-פרגוסון פיאט ועוד. תמציתה של פעילות השימור מתבטאת בשירותם של אנשים העוסקים בשיפוץ וازקמת כלים עתיקים אלו, שהזורם מרמות שונות ובכך תורמים לשחזור ותיעוד ההיסטוריה הארץ-ישראלית.

שיטת איסוף ציוד זה מتبוססת על איתור טרקטור בדרך של ידיעה, שמוועה או יודיע דבר המסתפים על יחידת ציוד המונחת באתר גראוטאות מתכת, גן ילדים, חצר אחוריית של משק זנוח וכיו, בדיקתה, כניסה למ"מ עם הבעלים, הבאת הציוד לחצר העוסק בשחזור, בדיקה מקיפה של המנווע והרכיבים הנוספים, ניסיון של השלמת פריטים מלאי חלפים קיימים, אצל חברים למקצוע האיסוף, מארשי גראוטאות ויבאנאים. כל פעילות כרוכה בשיפוץ, שיחזור, ניקוי ובניה, התאמת והרכבה של הרכיבים הקיימים ו/או חסרים ו...המוון אילטור.

הMISSIONES לעניין, הסבלנות, היכולת הטכנית, הכרת המפרטים והחלקים, הנتونים הטכניים והרבה ניסיון יחד עם ספרות טכנית מקורית הם המפתח להצלחת פעילות השיפוץ והשחזור של הטרקטור. לעיתים שותפים אף בני משפחה ומקרים לשיגעון" המעניין והמרתק- איסוף, שיפוץ ובנייה מחדש של "חטיבת היסטוריה" מקומית.

בישראל קהילה קטנה של "מושגים" לדבר. קהילת המשפכנים והמתוחזקים מתרבצת בדרך כלל סביבה מזיאונים היסטוריים וחצרות- משק כגון: עין- שמר, בנימוחו של רן חדותי, קיבוץ גבעת- ברן ומודען "השרשת" המרשימים במקומם בניצוחם של שלמה ויטמרג וצפריר, קיבוץ יפעת, עין חרוד, נعن, עמוס בן-יוסף מפרדס- חנה בעליו של אוסף ענק ומרשים (למעלה מ-50- פרטיז ציוד), ארץ מילשטיין ממושב עין-ورد, במושבה יוקנעם ומספר אספנאים פרטיים

ב"טרקטורים וציוויל". מקרים כדוגמת זה המsofar מתרכשים מדי פעם בסניפי החברת הפרסום מצפון הארץ ועד אילך ומהווים נקודת מפגש למשפכנים/אספניים המהפשימים פתרונות מקוריים. הדבר מתגשם גם את עובדי החברה הנורטמים למאיצי המשוחרר ועווזרים באיתור ספרות מקצועית ומתן עזרה מקצועית לגבי תחilibים אפשריים כשהמטרה אחת - שיקום הטרקטורים הוותיקים מתוצרת קטרפילר.

תפיסה של "טרקטורים וציוויל" את נושא הטרקטורים הוותיקים שבעניהם את הארץ והמדינה התרבות גם בתערוכת הבניה שהתקיימה ב-2002-2003 במרכז ירידים בת"א.

הוקנספט אותו העירה החברה להקל האורחים, המשתמשים והמציגים היה: "קטרפילר - עבר, הויה, עתיד"

לשם המכתחו אוטרו ייחדות ציוויל עתיקות וותיקות שצרכו לתצוגת השטח הגדולה בתערוכה שהתקיימה למותג קטרפילר. ייחדות הציוויל הוצגו כשלכל אחת צורפו פרטי מידע רלבנטיים כגון: מספר סידלה, שם בעליים הפעילות שעשתה לאורך השנים ובאיilo אחרים. במסורות תצוגת טركטורים מן העבר הרחוק הוצגו 3 טרקטורים השיכבים למועדון "הראשרת" מגבעת-ברנר ששופכו ע"י ידי שלמה ויטנברג וצפריר, חברי הקיבוץ ונינתן להגדירים כיצירות מופת מבחינה אינכית השחוור המכני והחיצוני. טרקטור זחלי D2 משנת 1952, דגם שיוצר בין השנים 1947-1958. הכליל שהציג היה דגם מטעים שהורכב משני טרקטורים והושלם בשנת 1988. טרקטור זחלי D4- D4 משנת 1950, דגם שיוצר בין השנים 1947-1959. הטרקטור נאסר בשפלת החוף כגרוטאה שופץ והושלם בשנת 1995. כלים מסוג זה עבדו בעיבוד חלקות לעמלה מ-50 שנה וספגו אש סורית באזורי הגמל בצפון והתנקליות באזורי לטرون ועמק איילון.

מפיקת קטרפילר בישראל, "טרקטורים וציוויל", הינה משתתפת פעילה ברבות מעבודות השחזור. יש המשחזרים טרקטורים עד לרמה תעשיית-טכנית בלבד ויש המשקיעים רבים באיתור חלקים מקוריים, חלקי גוף ומרכבי כולל שעוניים, סמלים ומאפיינים חיצוניים אחרים במטרה להציג לשמלות הקדומה ביוטר לטרקטור חדש. יש והמשחזרים אינם מצליחים לאתר חלקים מכניים ואחרים של הדגם אותו הם משפכנים. כתובותם לפתרון בעיות אלו היא - היבואן - נציג קטרפילר בישראל. דרכו ומערכת קשריו בחו"ל נעשית פעולה איתור החלקים.

בידי היבואן ספרי ציוויל וחלפים גם לדגמים ותיקים, אך הטוב ביותר הוא כאשר משוחרר/משפץ מגיע עם מספר החלק לו הוא זכוכ (וזאת לדעת כי במקומות רבים ספרי הטרקטור המקוריים עדין נמצאים וכן ניתן לרכוש בחו"ל בمعالגי המשחזרים וחברות הפקה המתמחות בכך ספרי דגמי הטרקטורים הישנים לסוגיהם). במידה ומספר החלפים קיימים אז ניתן להציג שאלתא במרחב החלפים המקומי של הסוכנות בארץ ויתכן כי הפריט נמצא על המדף ובמידה ולא, ניתן להגשים שאילתא במרחב החלפים העולמי של קטרפילר אליו מוחדרת "טרקטורים וציוויל" בחיבור ON-LINE ולקבל מיידית היבואן נימצא החלק המבוקש.

מכאן יש לבצע הזמנה ולהמתין להגעתו של החלק הנדרש מחו"ל.

יתכן כי החלק הוותיק נמצא במאגר החלפים המרכזי בארה"ב או אצל סוכן כלשהו בכל מקום בעולם. בפינה באריזונה, ברזיל או דרום-אפריקה ואיינדונזיה.

כל פריט, במידה וקיים ניתן לרכוש דרך המערכת העולמית של קטרפילר.

זכור המקורה של עבד עלי עודה מעזה שברשותו טרקטור D6-T מוצרת קטרפילר דגם 1936 שנקרה בחברת "מחסני מזרים למכוונות" שישבה בזמןו בתל-אביב ברחוב ד' יפו-ת"א.

לאחר רכישתו (יד-ראשונה) הובל הטרקטור לעזה בסיסעה שנמשכה כ-2- שעות בדרכיהם של איז. הטרקטור מצוי במנוע בהספק 45 כ"ס ומשמש בעבודות חקלאיות בשטחי רצעת עזה.

על עבד ספר הוראות הפעלה ותיקונו מקוריו אותו ביצע משך כל השנים את כל טיפוליו ותיקוני הטרקטור. לפני כמה שנים נתקל בבעיה באיתור חלקי חילוף כגון בוכנות, ריניגים ועוד ופניותו לטרקטורים וציוויל" נענתה באופן מיידי. נעשתה פניה למרכזו החלפים של קטרפילר בארה"ב, אוטרו חלקים מקוריים הנמצאים במלאי במחסנה. החלפים הגיעו לישראל במשלוח אווריר ווהענקו לעבד עלי עודה ע"י מנכ"ל החברה ומנהל מח' החלפים של החברת בטקס צנו ומרגש בעוד בעל הטרקטור איננו מאמין למראה עיניו: חלפים מקוריים שמורים באירועים מקורי מועברים ליידי. אחריות דבר - הטרקטור שופץ ומקוים אנו כי עבד עלי עודה אכן משבט את שdotiy גם כיום קליטת הוידאו של השיפוץ ותוכזאותיו שומרה

הדוידן שבתצוגה הייתה הפתעה היה כלי קומנספט עתידי מדגם G 988 במשקל 50 טון עם כף נספה 7 מ"ק ומנוע בהספק 520 כ"ס המועד להעמסת משאיות מהצבה ענקיות ואינו מצויד בהגה אלא ב- STIC ובזרוע הרמה בודדת אדירה. הכליל הגיע לישראל לניסוי והובא לתצוגה כמייצג פרק העתיד.

התפיסה הייחודית מצבעה על ההבנה כי הכלים העתיקים והותיקים יש להם מקום של כבוד בכל מסגרת, גם במסגרת חייה ומתקצתה בה הם עדין מופעלים, עובדים ומספקים פרנסה לבעליהם וגם במסגרות טכניות וסמליות בהן הם מופיעים בתהLOCות חג שבועות בהתיישבות העובדת, תערוכות חקלאות ואך ממשמים בפסלים סביבתיים סמליים ברשויות מקומיות - פתח תקווה, מ.א. באר-טובה, קיבוץ מעברות, נען ועוד. קיימות עדין ייחדות ציוד לרבות המכחות לגואלה וכן מקומה של היוזמה הפרטית של אותם אנשים שהטרקטור מסמל עבורם משהו שאולי הולך ונעלם בישות הישראלית הנוכחית- שורשיות.

לסיום, בשנת 2000 הייתה שנה חגיגית לטרפלר העולמית - 75 שנה להיווסדה של החברה כפי שהיא מוכרת לנו כיום. במהלך חודש אוגוסט התקיים אירוח חגיגי תחת הכותרת CATERPILLAR POWER FROM THE PAST בעיר CHILLICOTHE במדינת אילינוי (כ-35 ק"מ צפונית לעיר פאורייה, בה שוכן מטה חברת קטרפילר), תערוכת טרקטורים עתיקים מתוצרת קטרפילר, כ-200 במספר שהגיעו מכל רחבי ארה"ב והציגו ציוד בפועל: חפירה, בנייה, חיש, הפעלת מכונות דיש מונעות רצועלות כמו גם תחרויות "משיכת טרקטור". לא נפקד מקרים של ציוד כבישים, מנועים וגנרטורים מיימי ראשיתה של החברה.

בימי התערוכה היו פתוחים לקהל דוכני מכירה של דגמים ומזכרות של קטרפילר, ספרות טכנית אודות הציוד הותיק ופרטים רבים נוספים כולם "ברוח קטרפילר". במהלך התערוכה והיריד התקיים מצעד מכונות קטרפילר שהקיף בניסעה איטית את אזור התערוכה הענק. מאחר התערוכה הוא המעודן הבינלאומי של בעלי ציוד עתיק The Antique מתוצרת קטרפילר או בשם "Catterpillar Machinery Owners Club" למשך מ-1800 חברים ומטרת הקמתו הינה לעודד ולתמוך בשיפור מכונות מתוצרת קטרפילר מן השנים 1925-1960 כmo גם לשמר את היסטוריה ומסורת של קטרפילר.

פרטים נוספים ניתן להציג ב"טרקטורים וציוד" וטלפון

www.acmoc.org

פרטים לנושא ציוד קטרפילר בישראל, דגמים וספרות ניתן להציג ב"טרקטורים וציוד" וטלפון 03-5571555/496

תאם אך לא הושם... מלאכת השחזור בעיצומה!

בתמונה: עמוס בן יוסף ואחד מ-50 זדיי

טרקטורי זחלי-D6 משנת 1952, דגם שיוצר בין השנים 1947-1959. הטרקטור נאסר מכב' שילר שוקם והושם בשנת 1990. טרקטוריים מסווג זה היו משך שנים רבים בכו הראשון של כל עובדה לעובדות עפר ועיבודים חקלאיים כבדים. הטרקטור הספציפי צויד במערכת כבלים PCU (שמחליפה הייתה המערכת ההידראולית). בהמשך התצוגה הוצגו מספר כלים וותיקים המועסקים על-ידי בעלייהם גם לאחר 30 ו-40 שנה ומספקים פרנסה מכובדת. הכלים הללו מטופלים בצורה שוטפת במוסכי "טרקטורים וציוד" ואיכות הטיפול, החלפים המקוריים ותפעולם על-ידי בעלייהם הפך כלים אלו למקור גאווה. במסגרת זו הוצגו כלים כגון:

mplast דגם 12 משנת 1947, דגם שיוצר בין השנים 1947-1955. המפלסט, בה כל המערכות מכניות הגיעו לישראל בשנת 1951 ומאז עובדת בונה וסוללת מבנים ברחבי הארץ עם רקורדים מרשים ביוטר של פרויקטים. המפלסט בעלות חברת קומושוב מישורים בע"מ מאבן יהודה. דחפור D9G משנת 1969 משנת 1974-1961 והשתתף בפריצת דרכי של קק"ל באזורי הרי יהודה וירושלים, הקמת האוניברסיטה בהר הצופים, בניה רמת-אשכול ועוד בעלותו של חב' שם-טוב אליהו ובנו מירשלים.

מעמיס זחלי דגם H55 משנת 1960-1966. משך עשרות שנים היה מעמיס פופולרי ביותר בעל עבירות מצוינת בכל תנאי שטח, אך איבד את הבכורה לטובת המעמיס האופני. הטרקטור בעלות "טרקטורים וציוד"

מעמיס אופני 950 משנת 1974, דגם שיוצר בין השנים 1968-1981, כל שהוא "יד ראהונה" אצל בעליו וננד עימיו לאורכה ולרוחבה של המדינה בעבודות תשתיות שונות בנגב, בסיני, בשפלה ועוד בעלותו של של לולום לוביינסקי מרמת-גן. את ההווה יציג מספר ייחודים ציוד מסדרת הדגמים הנוכחית והמודרנית של קטרפילר כגון דגם 330, מעמיס טלסקופי ואחרים.

מוֹזִיאָן אַגְד

ארבעה אוטובוסים כאלה על הגלגים. כמו כן סומנו עוד כמה לשימושם בעtid.

את התנופה הגדולה קיבל המוזיאון כאשר נח סלוצקי, מנהל המשק של אגד לקשרו לידיו. במרץ בלתי נדלה השיג נח אמצעים, מקום וכח אדם ופתח בפועל אתitor ואיסוף של שירות גראוטאות מכל רחבי הארץ. ביסודות ובקפדות דאג נח לשחרר את האוטובוסים עד הפרט האחרון ולהביאם למצוב נסעה. נח גם דאג לרכז את האוטובוסים המשוחזרים באתר אחד, בחולון. האוטובוסים פתווח אمنם יום אחד בשבוע, אולם המקרים (בחינם) זוכים לאירוע לבבי ונחנימ מעשרות כלים הניצבים בשתי שורות, לפי סדר קרונולוגי, מהאוטובוסים הקטנים של שנות הששים, עד "קומותיים" של שנות התשעים. לצדדים אוסף נח אבזרים ודגמים המוצגים בויתרינות נקיות וمبرיקות.

- מאת דב קרדזו -

מוזיאון אגד הוא מביתני קרן אור בוהקת ודוגמא טובה מאוד لما שצריך היה לקורות בתחום איסוף המשאיות בארץ.

אוסף אוטובוסים מכל הזמנים (כמעט), מושקע, מתוחזק ומטופעל לעילא, בודאי אם משווים אותו לכל דבר אחר הקיימים בארץ.

הבסיס לאוסף הונח לא מעט בזכות חברי בני הספל, שכאשר התבקש על ידי אגד לארגן את הארכיון של הקואופרטיב, הוא התנה את עזרתו בהקמת אוסף אוטובוסים.

זה לא היה פשוט - כולנו יודעים עד כמה מעטים האנשים שמכונים להשקיע ולהזיע כדי לשמור כלי רכב "ישנים", אבל בני הצליח להדביק כמה יחידי סגולה בקואופרטיב, כמו יוסקה שmir, שמואלה מדלה ומוטי שובל, ולאט לאט הוועמדו

מיכליית לילנד-ቢבר 1962

סולר, וכאשר הגיע זמנו, החליט נוח, שכבר היה מנהל המשק של אגד, אבל עדיין לא חלם על מוזיאון אוטובוסים, להמשיך ולהחזיק אותו מכלית להובלת מים לשעת הצורך. עם הקמת המוזיאון מצא לו נח מקום ראוי לחיה נצח. כפי שצינותי, כמה מדגמי האוטובוסים מהווים נציגים של עולם המשאיות מאותה תקופה. אז היה נהוג לבנות אוטובוסים על שלדות של משאיות. את ה"טאפאליה" (סיר קטן) בנו משאיות פורד ודודג' של שנות השישים והארבעים, הסופר וויט, הפורד - F8 והגי.מ.סי. 750, חלקים הקדמי זהה לחלוtin לאותן משאיות משנות הארבעים וחמשים (מה שאינו נכון לגבי המכוללים המכניים, שאגד שינתה לפוי הנוחיות שלה, בהתקינה מנועים ותיבות הילוכים של לילנד. בשוק האזרחי הוחלפו בדרך כלל מנועי הבנזין במנועי דיזל "פרקיןס", כשתיבות הילוכים נשארו המקוריות).

למרות שאני יודע שהראיה שלי לא כל כך מקובלת על ידי אגד, לדעתי אוסף האוטובוסים הזה צריך להיות חלק ממוזיאון תחבורה ישראלי, שיכלול גם משאיות מאותן תקופות, ואני עדיין מפנהו שהדבר בכלל זאת יקרה!

האוטובוסים במוזיאון, שחלים מייצגים שירות את המשאיות של אותן תקופות, מושלמים, במצב עבודה ממש (אפילו עם רישי, דבר שרק אגד יכול!), וצבעים בצבעי הקואופרטיב המתאים לתקופה בה האוטובוס המסוים היה בשירות. הם לוקחים את המתבונן אחריה בזמן מכל הבחינות. במבט אחד אפשר לראות את התפתחות המוטורית בתחום, את השיפור העקבי והמשيء בתנאי העבודה של הנהג ובנוחיות הנוסעים.

האוסף, כולל כ- 60 אוטובוסים, כמה מכוניות פרטיות וטנדרים שרתו את הקואופרטיב במשך השניים, ו... 4 משאיות - לילנד ביבר 64? גורר תומך, משאית טיגר (הסבה של אוטובוס ישן לשאית), גורר ריאו וגורר דיאמונט טי שהתחילה את חייו במלחמת העולם השנייה (האחרון במצב שלדי למדן).

הילילנד ביבר, המופיע בשער הגלון, הוא היחיד הידוע לי שקיים במצב כה שלם, גם אם אינו מיוצג בדיקוק את הדגם. רוב הלילנדים האלה היו משאיות רגילות. אבל עדיין, כמו ההגה, מזלו ומזלי שהוא נמצא בידי אגד.

הוא שירת את אגד במשך שנים רבות בהובלת

אספנות משאיות בחו"ל

יעודים ליצן או אפילו לדגמים מסוימים ו/או כלאים ארכטיים, עם פעילות מקומית וארצית בדומה לפעלויות המועדון שלנו.

משאיות עתיקות וקלאסיות מוצגות ומשתתפות במפגשים, מסע רגלי ופסטיבלים של נהגי משאיות כשן סוחפות את המבקרים והצופים לתקופות אחרות בערים. המשאיות האלו, כמו המכוניות, בונות את תומונת העולם נכון לכל תקופה, משרות את התפתחות הטכנולוגית והתרבותית, ומהוות אטרקציה נостalgית לרבים וטוביים.

וכיש תרבות שימור, יש נוטני שירותים (יש אפילו מי שמתמחה בביטוח של משאיות אספנות!), אפשר להשיג חלקיים, יש אירואים יעודיים לרכב כבד (או שימוש באירועים אחרים מתאימים), אפשר לעשות רשיוי אספנות גם למשאיות, יש אנשים רבים אחרים שעוסקים בתחום ואפשר להיפגש איתם, להחלין חוותות, לפטור בעיות וכמוון קיימים מועדונים מיוחדים ומדורדים לרכב אספנות בירחוני המשאיות השונות.

יתרה מזאת, היות ויש ביקוש, יש הצע נרחב של פריטים בכל מצב - מגוון חלידות ותפוסות, דרך כלים שעמדו שנים ונשמרו, כלים עובדים בימה זו או אחרת ועד למוצגים משופצים להפליא שנראים כאלו יצאו זה הרגע מפס הייצור. באנגליה אני יודע גם על מכירות פומביות של משאיות קלאסיות, שימושיות אליהן ציבור רב.

איינהובן שבדרום הולנד.

מויזיאון משאיות בקליפורניה:

The Hays Antique Truck Museum, 1962 Hays Lane, Woodland, Cal. Tel (530) 666-1044

ירחונים / מדורים בירחונים:

The Vintage Commercial Vehicle mgazine

דו-ירחון אנגלי המוקדש למשאיות קלאסיות TRUCK - ירחון משאיות בריטי כולל מידע כתוב בשם Soldiering On, ישנה שערין נמצאת בשימוש שוטף TRUCKING INTERNATIONAL - ירחון בריטי לנהיג משאיות ומדור נостalgיה.

CAMIIONS - CAMIONS מקום מוקדד לכתבה על דגמים ישנים.

- מאת זב קרדזו -

בארכיות המערב מפותח תחום איסוף המשאיות הקלאסיות והעתיקות לא פחות מזה של איסוף המכוניות. אישים רבים, פרטיטים ומוסדות, עסקים בשימור ההיסטוריה של התובלה היבשתית - משאיות לעניינו.

הם רוכשים, משפזרים ושותרים על פריטים רבים, נדירים ונפוצים כאחד, מציגים אותם במפגשים, תערוכות וمسע רגלי, חלקם אף מפעילים אותם בעבודה יומיומית. המשאיות משופצות להפליא, צבעות בצבעים תקופתיים, כולל ביטויים של חברותות הובלה שהפעילו בעבר משאיות כאלו. כמשמעותיים מכאן, המצב שם מעורר קנהה. ליותר אנשים יש יותר כסף וזמן פנוים, יכולת להשיקע בכיוונים שאינם בהכרח נושא רוחניים אלא תרבותיים והיסטוריים. התפתחות המוטורית המפותחת אוספת לחיקה בשמהה כל מי שטרח ושומר על עברה וזוכה להנצהה של תהליך התפתחותה בכל התחומים.

קשה האנשים והגופים שעוסקים בתחום רחבה ביותר. מאדם פרטיט "הירחים" משאית אחת ושומר עליה, דרך כלאה שבידם אוסף של כמה משאיות, בעלי אוסף של ממש, חברותות תובלה השומרות פריט, במעב עבדה, הצטער בלווה שלחן ועד מזיאוני תחבורה ותובלה שונים.

האספננים מאוגדים במועדונים מכל הסוגים -

מועדונים ידועים לי (על קצה המולג):

American Truck Historical Society - ATHS

www.aths.org

מועדון חובבי בדפורד

www.bg-event.co.uk

מועדון אספני משאיות סאקמל

www.truckerjohn.nl

יש כמון הרבה מאוד משאיות עתיקות וקלאסיות בМОזיאני תחבורה בעולם.

The British Commercial Vehicle Museum

King Street, Leyland, Lancashire

מויזיאון ברלייה (יצן משאיות ואוטובוסים צרפתי)

Berliet foundation, 39 Avenue Esquirol, 69003 Lyon, France

מויזיאון דאר - נמצא כמון בבנייני מפעל דאר בעיר

מעמדת התצפית של נשייא הפיב"א

לבודק אם יש לנו עניין להגן במשותף בפני רשות על נושאים ברמה לאומית או אירופאית. מגמה חזקה אחרת מופיעה עתה: ממשלות רבות מכירות בעובדה כי אנו, האספנים, מופקים על מורשת תרבותית חשובה הנוצרת ע"י כלי רכבנו העתיקים. אנו מתחלים להיות מוכרים ע"י רשות התרבות, גם אם בוגוד ציורים ופסלים המצויים במוזיאונים שבם מבקרים תכופות, כלי רכבנו הישנים והיקרים לבנו, נעים בדרכיהם הציוריות ומופעים תכופות באירועים מיוחדים הנערכים עבורה. מגמה זו מחזקת את תפקידו לבחון מקרוב והיבט את האותנטיות שלהם, זה מה שאוצרים במוזיאונים עושים בדרך כלל מתקדים. העניין שלנו באוטנטיות דחק אותנו בעבר ליצור את תעוזות הזיהוי פיב"א המונפקות על ידי הרשות הלאומית פיב"א ANF שלנו בכל מדינה, והנדשות כדי להשתתף באירועי הפיב"א. עם זאת בעית האוטנטיות של כלי רכב היא מאד מורכבת. לכן הפיב"א, בשיתוף פעולה הדוק עם ASI הרשות הלאומית פיב"א ANF באיטליה, אשר ניאotta לתמוך בפרויקט זה, החליטה לאorgan בשנה הבאה "פורום לאוטנטיות של כלי רכב" כדי להחליף דעתם עם אישיים שונים: מדינאים, נציגי ממשלה המופקדים על התרבות, היסטוריונים, משפטנים, בעלי דגמים, נציגי עיתונות וכיו"ב."

- מאת יוסי צור -

Michel de נשיא החדש של הפיב"א Thomasson, הדמות הדומיננטית באותו ארגון, אשר בסיום תפקידו כמכ"ל שלו נבחר בעצרת הכללית של הפיב"א מאוקטובר 2001 לנשיאות, גם ע"י משלחת ישראל, מצין בפתח ביטאון הפיב"א FIV Actuel מדצמבר 2001, בין היתר:

"על מכון המחקר לרכב ההיסטורי, שמושבו בבריטניה, והפיב"א הוא פטרונו, לאפשר לנו להעריך, במסגרת אחד הפרויקטים שלו, את ההשפעה הכלכלית של תנועת הרכב ההיסטורי על הכלכלת הכלכלית, ולהראות איך תנועתנו מזינה את הכלכלת ביצירת מקומות עבודה, נשוא בעל עניין למידניים. המכון יעסק גם בנושאים אחרים, דוגמת ההשפעה על הסביבה של מכוניותינו בהשוואה לכלי רכב אחרים, דבר חשובתו רבה למדינתנו.

הידול בחלק מכלי רכבנו נעשה ביום ע"י אופנאים. יותר וייתר אירופאים ברחבי העולם מאורגנים למשעה עבורה. לכן אנו מכוימים להתקדם אל האיחוד הבינלאומי לאופנאות Fédération Internationale de Motocyclisme (FIM), ולברר אפשרות לשיתוף פעולה אפשרי, למשל בתחום של אירופים המאורגנים לכלי רכב הסטוריים, וכן

אירוע פיב"א ברמה A בחודשים מאי-דצמבר 2002 הסבירים לטבלה בעמודים 16-17

* רמה "A"

AIRUOS BINNAOMIM VECI AIRUOS, ASHER BEUKRIM MAOROGNIM U"Y GORMIM SHMACHZ LMDINAT HAMIM SHL HAORGAN. AIRUOS ALLA MANOHALIM UPPI HOROTOT FIB"A BAMEZUOT VOUZHOT HAIRUOSIM SHLAH, VASHER UBVRIM MATHMINHA METUM HAFIB"A MMOMNA (steward) ACHD AO YOTER.

** קטגוריות הרכב ההיסטורי מרכיבת משבע רמות:

31.12.1904 ~	כלי רכב שיוצרו עד ~	רמה A קדום (Ancestor)
31.12.1918	כלי רכב שיוצרו מ ~ 1.1.1905 עד	רמה B ותיק (Veteran)
31.12.1930 ~	כלי רכב שיוצרו מ ~ 1.1.1919 עד	רמה C קלנסי (Vintage)
31.12.1945	כלי רכב שיוצרו מ ~ 1.1.1931 עד	רמה D קלנסי מתקדם (Post Vintage)
31.12.1960	כלי רכב שיוצרו מ ~ 1.1.1946 עד	רמה E לאחר המלחמה (Post War)
31.12.1970 ~	כלי רכב שיוצרו מ ~ 1.1.1961 עד	רמה F
		רמה G כלי רכב שיוצרו ב/או לאחר תאריך שבו חלים 52 שנים לפני היום הראשון בשנה השופפת.

*** פרטיים נוספים על האירופים, במשרד מועדון החמש.

ארועי פיב"א ברמה A חודשים מאי-דצמבר 2002

שם האירוע	ANF רשות לאומיות	מתאריך	עד תאריך	ימיים	מארגן	סוג האירוע	רמתות**	רכב	משוער ק"מ	במדינה
Locomotor, Rallye des Thermes	Luxembourg	9.5.02	12.5.02	4	Classic Rally & Racing Club ASBL Romain Maes 34, rue des Prunelles L - 5639 Mondorf-les-Bains Luxembourg	תחרותי Regularity	C,D,E	מכוניות	1200 ק"מ	לוכסמבורג, בלגיה, גרמניה
International Historic Tulpenrallye	Netherlands	13.5.02	18.5.02	6	Stichtin Evenementen AMAC Ger Van Empelen Schuilenburgerplein 9 NL - 3816 TE Amersfoot	תחרותי Regularity	D,E,F	מכוניות	2600 ק"מ	הולנד, בלגיה, צרפת, לוכסמבורג
FIVA World Rallye ראליפיב"א העולמי	Turkey	15.5.02	19.5.02	4	Klasik Otomobil Kulubu Nuripasa Cad. 81 Ferahevier - Tarabya Istanbul Turkey	תחרותי / סיורי Regularity /Touring	B,C,D, E,F,G	מכוניות, אופנועים ורכבת תעלתית	600 ק"מ	טורקיה
Les Villes Jumelées (Seraing-Douai)	Belgium	18.5.02	20.5.02	3	Auto Retro Mosan ASBL 32, rue des Huy B - 4530 Villers le Bouillet Belgium	תחרותי Regularity	A,B,C, D,E,F, G	מכוניות	800 ק"מ	בלגיה, צרפת
14th Int. Historic Car Rallye הראליביבניאומי 14-ה הסטוריוט	Cyprus	31.5.02	2.6.02	3	FIPA 12 Chrysanthos Mylonas st P.O.Box 22279 CY - 1519 Nicosia Cyprus	תחרותי Regularity	C,D,E, F,G	מכוניות ואופנועים	500 ק"מ	קפריסין
Giro di Sicilia Targa Florio	Italy	4.6.02	9.6.02	6	Veteran Car Club Panormus Via die Perloritani 24 I - 90144 Palermo Italy	תחרותי Regularity	A,B,C, D,E,F, G	מכוניות	1100 ק"מ	איטליה
The HRCR Classic Trophy	Britain	8.6.02	13.6.02	6	Historic Rally Car Register Simon Rossiter 33 Heath Road Leighton Buzzard LU7 3AB, England	תחרותי Regularity	C,D,E, F,G	מכוניות ואופנועים	1800 ק"מ	בלגיה, צרפת
500 km Slovenskych	Slovakia	13.6.02	15.6.02	3	ZZHV SR Pri Habanskem mlyne 32 SK - 811 04 Bratislava Slovak Republic	סיורי Touring	A,B,C, D,E	מכוניות ואופנועים	500 ק"מ	סלובקיה
Moravia Rallye 2002	Czechia	16.6.02	22.6.02	7	Tatra Veteran Sport Club Ostrava v ACR Mitusova 67 CZ - 700 30 Ostrava Czech Republic	תחרותי Regularity	A,B,C, D,E,F	מכוניות	700 ק"מ	צ'כיה, סלובקיה, אוסטריה
500 Miglia Roma - Monte Carlo	Italy	20.6.02	27.6.02	8	Scuderia Campidoglio Via Andrea Sacchi 27/29 I - 00196 Roma Italy	סיורי Touring	A,B,C, D,E,F	מכוניות	700 ק"מ	איטליה, צרפת, מונקו
3rd ORCA International Rally	Greece	22.6.02	25.6.02	4	ORCA John Holis 33, Haimanta Str GR - 152 34 Halandri Greece	תחרותי Regularity	D,E,F, G	מכוניות	800 ק"מ	איטליה, סאן רמו

AIRUI FIB'A ברמה A חודשים מאי-דצמבר 2002

שם האירוע	ANF רשות לאומיות	מתאריך עד תאריך	ימיים	אזורן	סוג האירוע	רמתו**	רכב	משך	מרחק מושער	במדינה
בלגיה	Liege - Rome - Liege	22.6.02	16.6.02	M.U.C.R. Boulevard d'Avroy 254 B - 4000 Liege Belgium	תחרותי Regularity	A,B,C, D,E	מכוניות	ק"מ	2400	בלגיה, לוקסמבורג, צרפת, גרמניה, אוסטריה, איטליה
צרפת	Megeve - Simpion	23.6.02	30.6.02	Il Trofeo Organisation Claude-Michel Perseil Les Grand Bottereaux F - 27160 Francheville France	Touring	מ' עד 1933	מכוניות	ק"מ	1500	שוויץ, גרמניה, אוסטריה, צרפת
לוקסמבורג	5. Routes du Luxembourg	26.6.02	30.6.02	Classic Rally & Racing Club ASBL Romain Maes 34, rue des Prunelles L - 5639 Mondorf-les-Bains Luxembourg	תחרותי Regularity	C,D,E, G	מכוניות	ק"מ	750	בלגיה, צרפת, לוקסמבורג
שוויץ	46me Rally International des Alpes Historique	6.7.02	11.7.02	Alpine Rallye Association R. Gassmann 4, rue de la Vinaigrerie CH - 1207 Geneve Switzerland	תחרותי Regularity			ק"מ	2400	שוויץ, צרפת, איטליה, אוסטריה, ליכטנשטיין
צ'כיה	Autostangl Bohemia Rallye Historic FIVÁ A 2002	11.7.02	14.7.02	Auto Stangl a/s/ Steboholska 560 Hostivar CZ - 102 19 Praha 10 Czech Republic	תחרותי Regularity	A,B,C, D,E,F	מכוניות	ק"מ	200	צ'כיה
הולנד	Classic Scheveningen -Luxembourg-Scheveningen	30.8.02	1.9.02	Stichting Classic SLS Van Heeckerenlaan 45 NL - 6711 JM Ede Netherlands	תחרותי Regularity	C,D,E, F,G	מכוניות עד 31.8.1976	ק"מ	1200	בלגיה, לוקסמבורג
איטליה	Gran Premio Nuvolari	13.9.02	15.9.02	Museo Tazio Nuvolari Com. Org. Mantova Corse P.O.Box 179 I - 46100 Mantova Italy	תחרותי Regularity	C,D,E, F	מכוניות	ק"מ	900	איטליה
יוון	31st International Rally of Philpa	18.9.02	23.9.02	Philpa Pindou 92 GR - 156 69 Papagou Athens Greece	תחרותי Regularity	B,C,D, E,F,G	מכוניות	ק"מ	350	יוון
צרפת	Concour d'Etat	21.9.02	22.9.02	Fédération Française des Véhicules d'Epoque Claude Delagneau 91' rue de Paris F - 35006 Rennes France	תחרותי Concour d'Etat					צרפת
בלגיה	Rallye des Iles 2002	27.9.02	5.10.02	Transtunisienne Historique ASBL Pierre Barre 26, rue de la Luzerne B - 1030 Bruxelles Belgium	תחרותי Regularity	C,D,E, F,G	מכוניות	ק"מ	1700	צרפת, קורסיקה, סרדיניה
ארגנטינה	1000 Millas Sport de la Republica Argentina "La Aventure VII"	29.10.02	3.11.02	Brescia S.R.L. Lorenzo Barra Catamarca 1538 1640 Martinez Buenos Aires Argentina	תחרותי Regularity	C,D,E, F,G	מכוניות	ק"מ	1600	ארגנטינה

אמנון יוגב

- מאת דב קרדז -

המודפסות, או וויט סמי טריילר משנות ה-50 המוקדמות, שנבנה אחרי שחבר טוב נהרג בהתקפת פידאון על המשאית שלו, כשהוא בדרכו מאילת.

אמנון ידע מהחשיבות אישית וקרובה, לשים את הדגש על הפרטים שבנים כל כך יפה את התמונה הגדולה - חריטת פסים בדלתות העץ של ארגזי המשאיות, איפיון מבני הגללים השונה מרכב הרכב, פסי האלומיניום שעל רצפות האוטובוסים, חוטי הפעמון והתאורה הפנימית, שלא לדבר על עמדות הנוהגים - לוח שעונים, גלגל הגה, דושות וידיות הילוכים אופיניות.

הדגמים של אמנון משלבים באופן אוטומטי בכל פונזיה שליל על מזיאן תחברה. שם מקומות, בדיאורמה מתאימה, בתצוגה קבועה ומכובדת שתישמר לעד, תנציח את זכרו ואת זכרם של כל הרכב האלה, שרובם נעלו מנוף ארצנו. בשנותיו האחרונות לפקודת אמנון חלק בשימור צי האוטובוסים של מזיאן אגד, ובשיקום טרקטורים עתיקים ביפעת.

מחינותיו לפחות, אמנו יוגב הניח את הבסיס הריאוני והשאר את חותמו בתחום זהה, שמעט mdi נעשה בו עד היום.

מי שעשה - בדרכו שלו, לא מעט לשימור ההיסטוריה של התהברות בישראל היה אמנון יוגב ז"ל, שדגמי המשאיות והאוטובוסים שבנה ביד אמן, שיקפו את משק ההובלה שלקח חלק משמעותי בבנייה המדינה ובהשתתפות אזרחית לאורך השנים.

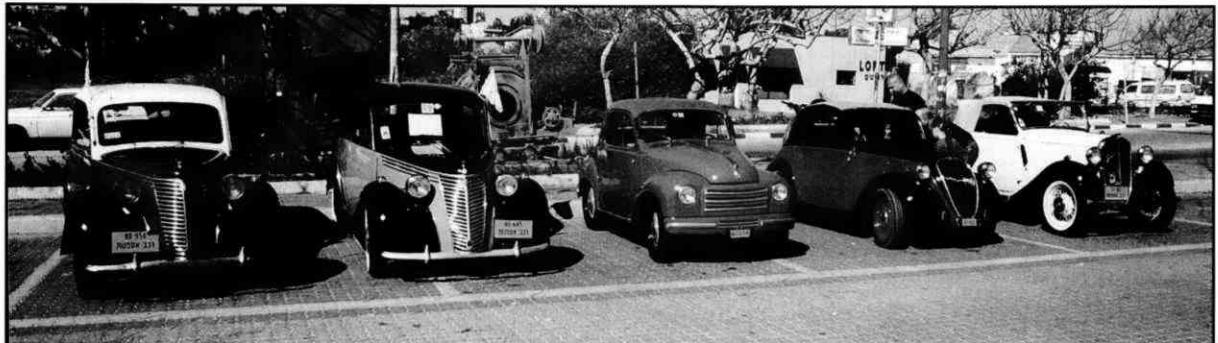
אמנון התקד אמן באלו שהוא ממשמעותיים עבורו אישית, אבל כדי שישב על הגהה של משאיות ואוטובוסים רבים כמעט מאז קום המדינה, תמנונת עולמו מייצגת תקופת ארכאה ממשמעותית של חיים כאלו.

אוטובוסים וויט וריאו משנות השלושים, פורד וגי.מ.סי משנות החמשים, שוסון מתקילת שנות השישים, הטיגרים לדורותיהם, מכולתו המדיהינה הצליח אמנון יוגב ז"ל לבנות דגמים מפורטים ומדויקים שנראים חיים לכל דבר, כל זאת תקופה ארוכה לפני שהופיעו בשוקים קיטים מוכנים לבניית דגמים של משאיות.

דגמי המשאיות שאמנון בנה, היו ברובם דגמים של משאיות שהוא עבד עליהם בעצמו, כמו הלילנד ביבר 1964 והאוטוקאר משנות השישים

מפגש פיאטים

כעשרים מכוניות פיאט מצוחחות וمبرיקות נפגשו בשבת חורפית בהרצליה.

מה יש לך אדון לוין?

הוא דחה חלק מהם על הסף ולגבי היתר הקפיד לרשום את הפרטים הנוגעים לרכב, למוכרים, למקומו וכו'.

גם כאן לא הזכיר ענייני ממונות מאחר ואדון לוין רצה לראות ולבמש את ה"סchorה"-לפני הכל.

באותה שיחה התעניין אדון לוין באופן מיוחד במכוניות פורד. היו לו, לדמיון, בצדיה כמה וכמה "פורדים" בעiker מודל T ו-A ולטמיקה (לאימות) אף הראה לי כמה תמונות.

לפרנסתו פתח אדון לוין בית קפה קטן ואינטימי בשם מוקה (קפה מוקה) אותו קישיט בתמונות של מכוניות שונות, חלק מהן שלו. בחלי בית הקפה תלה כמה גללים, פנסים ואורנמנטים שונים של מכוניות ישנות. כולם היו של "פורדים" T ו-A. מסתמן שאדון לוין באמת אהב "פורדים". מארח ומודל T לא היה בנמצא בישראל (וליביא היה עדין אסור), החליט אדון לוין לבנות לעצמו מודל T.

הוא קנה פירק ובסנה על השלדה של מכונית סוסיתא (קוביה) מודל מוקטן של פורד מודל T. היכן שניתן היה, השתמש בחלקים אורגינליים, שהיו לו, כמו גללים, פנסים אורנמנטים ועוד. התוצאה הייתה מכונית יוצאת דופן, נועשת - אך ללא רשותו תנועה בדרכים (שינוי מבנה עניין).

מה שכן, המכונית שמשה "כאותו חתן כליה" בכמה שימושות בהן שימש אדון לוין - למש כהלה - נהג של הזוג המאושר.

למרות ששוחחנו רבות על הקמת מועדון של מכוניות אספנות, הרשותי אצל אדון לוין איזושהי הסתיגות לדוחף את הנושא לביצוע. הוא סרב ללבת עד הסוף!.

- מאת יודם סילבר -

הכל התחיל במכتب שהגיע אליו בדואר, כתוב באנגלית. האיש הציג עצמו כאספן מכוניות בדימוס שעזב אוסף מענין בצדיה ממנה עלה לישראל. כותב המכתב היה הר יואכים לוין (אדון לוין).

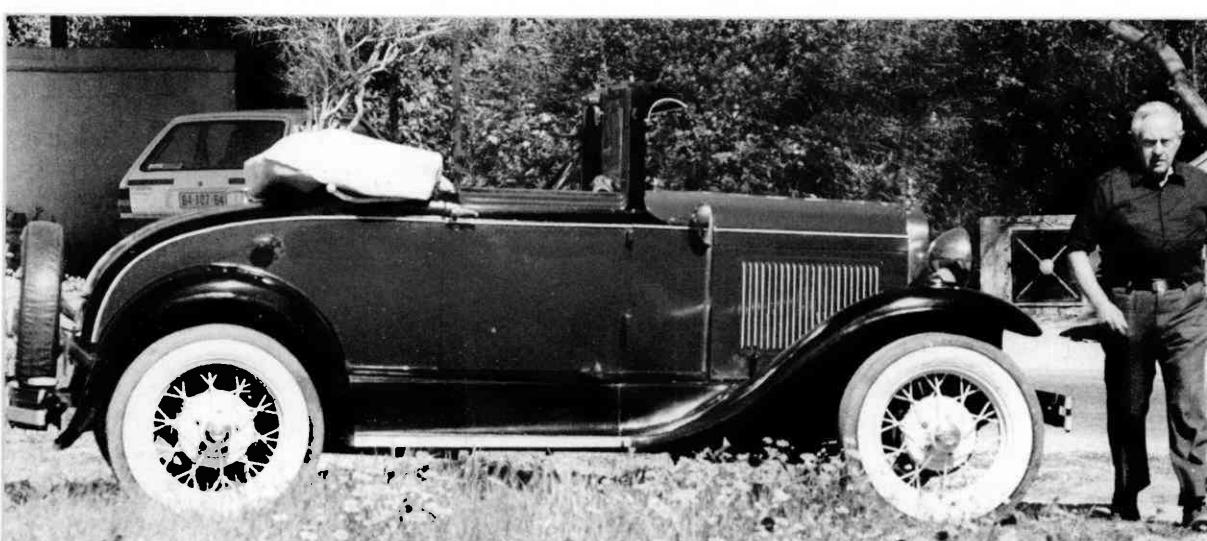
"מיסטר סילבר", כתב אדון לוין, "נודע לי שאתה אספן מכוניות עתיקות ויש לך MG צהובה, מאחר וכך, כדאי שנפגש ונדבר מה אפשר לעשות ביחד". מכתב رسمي לאלה!

למכتب צורף מספר טלפון בביתו בהרצליה. התקשרתי, מה עבר השני ענה לי קול במבטא גרמני כבד שהפיך אתשמי ל"מיסטר סילבר". התחלנו לדבר באנגלית ועברנו לגרמנית כשהאני נSEARCH לשפט אימי שלדامي איני מרבה להשתמש בה.

האיש שבת לבני. בניגוד ל"מגלי עניין" אחרים בנושא אספנות וטיפול ברכבים ישנים שmailtoת הפтиחה בשיחה עטם ליד ה-MG הצהובה, הייתה תמיד ב"כמה הולך האוטו", בשיחה עם מר לוין הנושא הכספי לא הועלה כלל. מר לוין הרגלה כמקצוע אמיתי. אחד שבחר, קנה, שיפץ, הציג וידע על מה הוא ש.

כמובן שבהמשך הייתה פגישה בביתו בהרצליה בה הציג בפני, בחתלהות, תמונות וקטיע עיתונות רבים על האוסף שהוא ונסחאר בצדיה.

כל שדברנו, הלו וגברו הגעושים של אדון לוין לעברו, כך שהשיחה גלה למחשבות לגבי עתידו כאספן רכב בישראל. אדון לוין חף לknoot אוטו יש לשיפוץ, מה שבראש עט. בהמשך הצעתי לו כמה ורכבים לרכישה בארץ.

אמריקאי משנות השישים שנרכש על ידו מבעל המכבסה ברוח יפו תיא. בוגס'ץ יצר עמו קשר חיל צעיר (שנעלם בנייטים) וברשותו מכונית מוריס 8 טורר משנת 33 ובצבע כתום.

זה למעשה היה הגערין שהקים את מועדון הרכב הקלסי הראשון, אביו מולידו של מועדון החמש. אדון לוי הינה עמד על כך שנעשה את זה כמו שצרכיך והchein צירטר הקמה של המועדון עליו חתמנו כולנו המייסדים.

בפגישה שנערכה בביתו ברמת גן יצא בני הספל לרוחב והנץח את פגישת "המועדון" הראשונה עם כלי הרכב כפי שתראו בתמונה המצורפת. לא ספק המועדון הראשון הקדים את זמנו. תודעת אספנות רכב לא הייתה מפותחת אז, מעטים התעניינו בנושא או שעשו בכך כוכון. קיימו כמה פגישות עם הרכבים באוצר תל אביב אך כאמור המועדון לא התرومם.

אין ספק שדחיפת גדולה למועדון החמש הייתה כתבה ענקית שפורסמה במוסף עיתון "הארץ" ובה תמונות וציטוטים של האספנים שהיו ידועים אז ועוד כמה بالتוי ידועים.

כתבה זו הייתה הגפרור שהציג להבה שלauraה באו והתקבצו חובבים חדשים של מכוניות קלאסיות ועתיקות.

אח"כ באהה התחנשות במלון השרון, בהרצליה והפגישות בביתהו של צביקה רכnicz והיתר, כבר היסטוריה.

בימים אלה במלאת ח"י שנים ל"מועדון החמש" חשבתי לנכון לכתוב כמה מילים על החלוץ האמתי, חבר כבוד של מועדון החמש, אדון לוי. כמו כן להזכיר כמה נסכנות נעימים לותיקים שבינינו ואולי לחדש לאלה שהצטרפו במשך הזמן.

"שלום לך אדון לוי", לא שלום של פרידה (חס ושלום) אלא שלום של תודה והערכתה.

את הסיבה הבנתי לאחר מכן. עבר אחד התקשר אליו אדון לוי ואמר "מייסטר סילבה, מצאת, יש כבר בבית אותו פורד מודל A, אווי אויזה יופי טובא אצלי מהר!". קולו נשמע כקולה של يولדה שזה עתה הביאה ילוד לאויר העולם. מה לא אמר, פיצוך של שמחה, הנהה, גאה ובעיקר התרגשות. והכל לפטע בעברית). אדון לוי עשה את הבלטי יאומן. הוא קנה מהגן של עירית ירושלים את הפורד, מודל A קופה קוונוטיבל שלו משנת 1932. אדון לוי התגלה כקסם - ממש וודוי!!.

כל העולם, כולל עבדם הנאמן, רדף, חייר, ליקק, דימר, בכיה התחנן ומה לא, בפני עצמו ירושמי בינוי העברת הבעלות על הפורד שלו.

רק אדון לוי הצליח - ללא קושי לדבריו. נראה שאדון לוי נמצא ע"י אותו גן כמתאים ביותר מכל ה"עדרא", קיבל לשמשת ולבועלות את רכבו האהוב. שכן אותו פורד שימש את הגן בעבודתו היומיומית כשהוא נושא את כל העבודה, שתילים ושאר ירקות, בתא הכסא המתפרק באחוריו הפורד - במשך שנים.

מאותו יום מאושר בו רכש אדון לוי את הפורד מודל A השטני פניו הדברים בכל הנוגע למועדון אספנות מכוניות בישראל. בעוד משפט בחריצות ובמהירות עצומה את הפורד שלו, החל אדון לוי לדוחף ולארגן את הקמת המועדון.

לא היו אז אספנים רבים, גם המכוניות היו מדרמה נמוכה מזו המוצגת היום אך ההתלהבות של אדון לוי דבקה בכמה מתנו.

ראשון המצתופים אל אדון לוי ואלי היה מיודיעין, עורך האוטומוביל בני הספל שהיה שכנו של אדון לוי בהרצליה ובعليה של מכונית פיאט בלילה 1935 (היום משופצת ובעלותו של יהלי רותם).

חבר נוסף היה יוסי אברמוב הפחח מראשון שברשותו היו כמה מכוניות בניהון סטודיבקר משנות השישים, פיאט משנות העשרים ושמורט

מעשה שהיה בימי המלחמה

1. איך יצליחו לתקן את המכוניות? הרי לא היו מכוניות ולא היו מכונאים (שלא לדבר על כלי עבודה וחילוף). היחיד שהיתה לו מכונית ברשותו באותו הימים היה אהרון אהרנסון וכמו כן לצבאות הבריטי.

2. איך בונשטיין למד לנוהג? (רשונות לא היו אז) עם המכונית הזאת פנה יהודה קו אוטובוס מזיכרונו לחיפה ויחד עם חביריו קיבל את הזיכיון חיפה - הדר במשך השנים התרכז נגדי המכוניות ביזכרו וצמחו חברות מסוימות נוספות.

הפואנטה: מהחיך חיליק לייטר, מביא הסיפור, הוא בהמשך... בשנות החמישים הפכה המכונית לגורוטאה שכבה בחזרו של יהודה בונשטיין. אנחנו, גם אני מספר חיליק, באננו לפניהם והנה הגות הקולנוע לשחק במכונית בזמנן הצנע. והנה בתחלת שנות החמישים הוגדל שטח הבמה של הקולנוע להציגות, חתכו את המכונית והשתמשו במרזל לצורך יציקות הבטון. זה עדין שם בבמה, בידי "טטי" יוסף בונשטיין (המקירין היום סרטנים באולם מופת). נשאר רק ג'אנט אחד של המכונית ו- "בלוק מנוע" שאוותם לא הצלחו לפפרק.

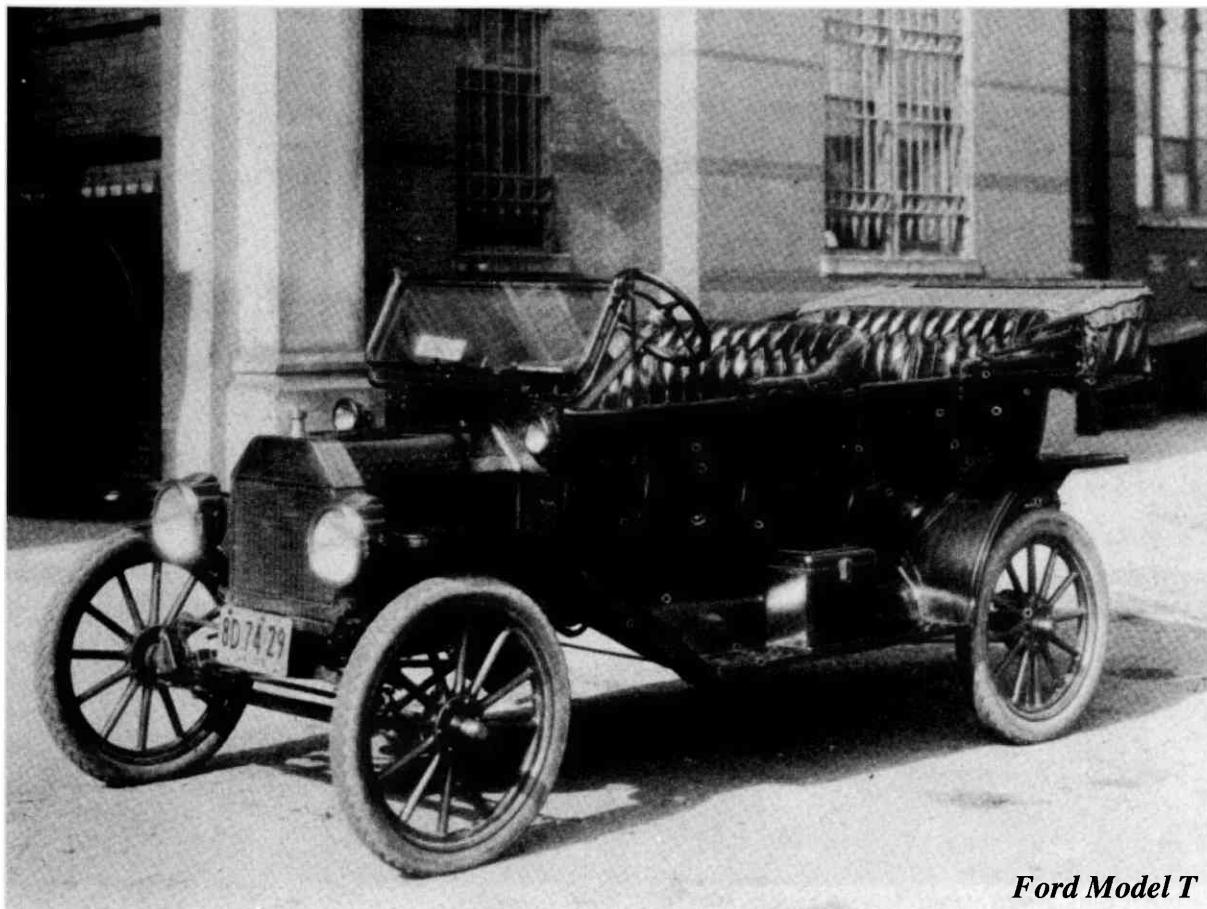
(הסיפור מובא מתוך העיתון המקומי של זיכרון-יעקב ובנימינה ונקרא "גפן").

- מאת משה צליק -

כשהטורקים ירו בצדורי דומודום, אז קם אב-על ונסא נאום שעוד טיפה של "קחובה" (קפה) לא תזיק לא כלום.

מעשה שהיה בימי המלחמה. אז קם לורד מוין ונשא נאום שעוד טיפה של ויסקי לא תזיק לו כלום ועוד טיפה... ועוד טיפה... ועוד טיפה... המכונית הראשונה שהגיעה לזכרון יעקב בשנות העשרים הייתה מסוג פורד מודל 1913. אז לא היו צמיגים מלאי אויר כמו הימים. היו מחליפים גומי קשיח לכל הגלגלים. המכונית הייתה בעלות יהודה בונשטיין שהיה לימיים בעל בית הקולנוע ברחוב הברושים בזכרון.

המכונית הגיעו הארץ ישראל עם קצינים טורקיים בזמן מלחמת העולם הראשונה. הם עברו ליד שדהו של יהודה בונשטיין שעבד באותה שעה בשדהו. המכונית התקלקלה והקצינים הטורקיים השאירו את הנהג ונעלמו... אחריו תקופה קצרה, עם התקדמות הצבא האנגלי ברוח הנהג הטורקי והשאיר את המכונית. למי הייתה אז המכונית? יהודה בונשטיין תפס יוזמה, רתם למכונית זוג שוררים וגרר את המכונית לבתו. וכך קיימות שתי תעלומות:

Ford Model T

במועדון ובהויה

מנת לחסוך בעליות בזק הנובעות מכך. הנושא נבדק אין אפשרות לקבל מערכת תפעולית כזאת אלא רק בשימוש עם מרכזיה שלא נמצא בשימוש במשרד המעודון.

מלון נוף התבואור בקיבוץ מזורע
במשך לדוח קודם התקיים דיון בהצעת המלון, שהגיעה בinityים למועדון. סוכם בשלב זה להתייחס להצעה כפי שהועברה לידיו ולפרנסם זאת בפרסומים הקרובים של המועדון תוך מתן דגש על חובת הרשמה מוקדמת ותשולם מראש עם הרשמה. ניתן לבטל הרשמה מוקדמת עד 10 ימים קודם לתאריך האירוע.

קניון הזהב בראשל"ץ
במשך לדוח קודם בנושא דוחה ע" נחום על הצעה שהתקיימה עם הנהלת השיווק של הקניון. החלה - לא משתפים בשום אירוע עתידי של קניון זה.

בחני פיב"א
לצורך בוחנת רכבי החברים להוצאת תעודה זיהוי פיב"א או שרו המוחנים הבאים: דדי נמרי, אורן קיפניס, עמי פרבר, רוני פינקלר, אורית סהר. בכל אירוע של בוחנת רכב יהיו נוכחים שלושה מהבחנים. החברים יישאו בעלות הפיקת התעודה (תעריף פיב"א). מועמד שאינו חבר מועדון ישלם סך של 500 ש"ח בגין הנפקת התעודה.

שם המועדון באנגלית
בקבוצת הערטו והארתו של חmr המועדון דסאוր מרדכי, לשם המועדון באנגלית ובמיו"ד לנוסח מרדי, "The Five Club", ועל כך שתלושב זו בארץ שם זה אינו אומרים דבר, סוכם בשלב זה להסביר את השם הקיים בתוספת אותיות הקיצור ICCVC

טיול אופניים למרכז - שבת 2.02.2012 לא אתם - הפסדתם בגוזל! משה צליק

הפעם הטיול היה לאזרר ראש העין: מגדל צדק, קמר השיח, מוזוליאום רומי (הנמצא סמוך ליישוב אל-עד, אשר נמצא בקרבת ראש העין), משם המשכנו לפארק אפק וմבצר אנטיפטרוס. תפנו שבת של שמש ומזג אויר קיצ'י נחדר. השתתפנו 10 מכוניות, סה"כ עשרים וחמשה חברים ובני משפחותיהם. חבלי מאד שלא הגיעו יותר חברים.

הדריך אותנו חבר המועדון שמואל פרחה אשר ריתק אותנו והעיר אותנו מהידע שלו בתחום אחד שונים בהסבר ממצח ומהנה. מזמן לא נהנו מהתראה מעולה מהשורה הראשונה - "שמואל גרמת לנו לרצות לטעום עוד...". לכן אני מוצא נכון להודות לך בשם החברים אשר השתתפוי בטיול.

מסודות הוועד מעיקריו ישיבת הוועד الأخيرة

תדמית

לצורך הצגת המועדון בפני גורמים שונים אתם נמצא המועדון בקשר הוחלט על הפיקת דף תדמיתי על המועדון.

זמי לחק על עצמו לטפל בנושא. תוכן הדף יתואם בין זמי לבין בני או. יוכנו מספר עותקים באנגלית

שימוש טלפון סלולרי לצורכי המשרד
נבדקה האפשרות לשימוש טלפונים סלולריים לצורך התקשרות עם חברי המועדון, וזאת על

נשיא יו"ר: כבוד נשיא המדינה ונשיא הכבוד של המועדון, מר משה קצב, בפגישה עם יו"ר מועדון החמש, נחום קוזמיאל.

אתרים שמשמעותם אותנו

טראקטורים ומשאיות ביפעת

ברוח החוברת, נקדיש תשומת לב למוזיאון ההתיישבות בקיבוץ יפעת, האוצר בתוכו טראקטורים וציוד כמו משאיות (שאן לצערנו במצב גורע), ואפילו מכבש אחד ...

משאית מק 61B

קוואופרטיב "הגוליל המערבי" משמר בחצרו, ליד קיבוץ גשר היזו משאית גרא מסוג מק 61B משנות הששים. המשאית מוצגת על משטח בטון לראווה, אולם לעת הצורך היא עוסקת בעבודות גיריה בתחום החצר.

אָבוֹזְרִי מוּעָדָן הַחֲמָשׁ

ספרון תגנות

תקנות רכב
ASFONA
הסבירים והבהרות
מועדון החמש
ש"ח אסמן ארושאן

20 ש"ח

חולצת T

25 ש"ח

דגל לרכב

10 ש"ח

כובע המועדון

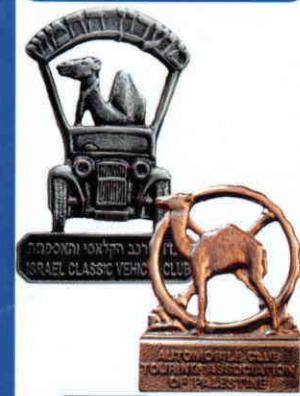
15 ש"ח

סדרקה לרכב

10 ש"ח

סחל (לגריל)

40 ש"ח

סחיזק מפתחות

15 ש"ח
כל ריח נספחת
10 ש"ח בלבד

סיכת המועדון

10 ש"ח

חברי המועדון מוזמנים לרכוש ממבחר מוצרי מועדון החמש. פרטים והזמנות לפנות למשרד המועדון בטלפון 03-7318818 או בפקס 03-7319059. דמי משלוח 5 ש"ח לכל מוצר.